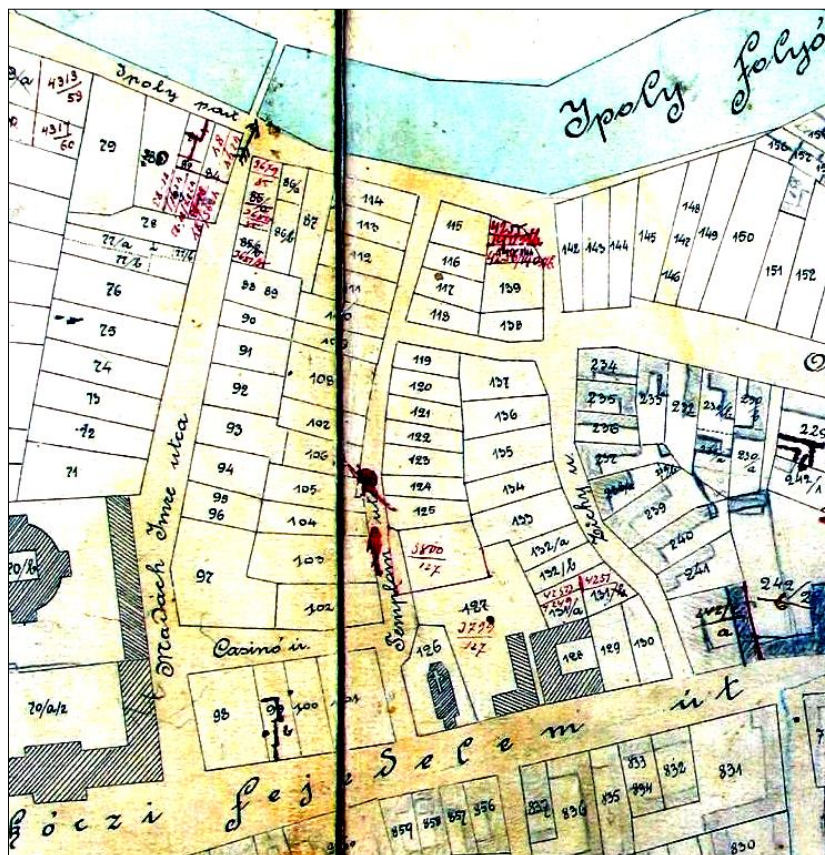

Nyolcadik fejezet: A távíró rendszerben működik, a távírda költözik

1885 tavaszán a távírda hivatal a Madách Imre utca¹ 70. számú házba költözött, Szentiványi Gizella 1884-től birtokolt 92. helyrajzi számú² házába. Hat évre kötöttek bérleti szerződést a telekkönyvi bejegyzés és jegyzőkönyv szerint.

A korabeli újságok híradása szerint 1880-as évek elején már több nagyobb településsel volt közvetlen távíró összeköttetése Balassagyarmatnak. Az eltelt évek során a magyar királyi távírda állomás részéről, a közönség figyelmének a felhívása időnként szükségessé vált. Ezt az újság mindenki tájékoztatására meg is írta: *A táviratozó közönség figyelmébe. Miután a táviratok szerkesztésére nézve az utóbbi időben újabb rendeletek lettek kiadva, melyek betartása az igazgatóságok részéről egész szigorral követeltetik, alább van szerencsém a tisztelt közönségnek következőket becses figyelmükbe ajánlani. „siürgős távirat (D)” „válasz fizetve (R.P)” „összeolvasandó (T.C)” „vételezés fizetve (C.R)” „utánküldendő (F.S)” „posta fizetve (PP.)” „küldöncz fizetve (HP)” „nyitva kézbesítendő Ro” „francia szavak rövidítése” A távirdavonalakon kívül fekvő helyekre intézett táviratokban a továbbszállítás megjelölése a czímbe legelő. Október 1 től kezdve a s i ü r g ö s magántáviratok életbeléptetvén, ezekért háromszoros díj fizettetik. B.Gyarmat 1980. október 5 én Magyar királyi távirdaállomás Schell Albert.*³

1884-ben a közönség részéről a táviratozással kapcsolatosan bizonyos panaszok, ill. igények merültek föl, némi elégedetlenséggel együtt: *Ha B.gyarmaton a táviratot Budapestre adják fel, az Budapestre csak másnap délbe érkezik, vagyis ez esetben a postai közlekedés valamivel gyorsabb. Ennek oka az, mert B.Gyarmaton a távirvánál nincs teljes szolgálat, habár eziránt már többször folyamodtak. Az itteni forgalom oly sűrű, hogy multhatatlanul igényli a teljes szolgálatot. Üdvös lenne tehát az eránt a mozgalmat újra*

¹ A Madách Imre utca népi nevén Kishíd utca 1870 előtt rövid ideig Klapka utca volt.

² NML, tájékoztató térképrészlet a 19. század végéről.

³ NLHH, 1880. 42. szám

megindítani.⁴ Ha valakinek sürgős elintézní valója van Ipolyságon, azt távirati úton ne eszközölje, hanem gyalog küldött emberrel intéztesse el, mert ez hamarabb érkezik Ságára mint a távirat. Egy ügyvédnek a hétfő 8 órakor Ipolyságon a bíróság előtt dolga lett volna, azonban vasárnap ellenfelével kiegyezett, ennek folytán az illető megbízóját vasárnap feladott távirattal értesítette, miszerint a tárgyalást megtartani nem kell. A táviratot a címzett helyettes hétfőn délben kapta. Valóban igen furcsa, hogy B.gyarmatról egy táviratnak Ipolyságra való elküldéséhez majdnem 20 óra kell, holott Párizsba alig néhány óra.⁵

Az 1884-es közönségi panaszon – amely a teljes szolgálat hiányát kifogásolta – a távírda hivatal csak 1886 őszén tudott némileg segíteni, ezt közlte is az újság: *A B.gyarmati távírda állomáson f. évi nov. hó 25-től kezdve a hivatalos órák a következők: hétköznapiokon és ezen napokra eső ünnepeken reggeli 8 órától 12 óráig, délután 2 től 6 óráig, kizárólag csak vasárnapokon reggeli 8 és fél órától 11 és fél óráig, délután pedig 3-tól 4 óráig.⁶*

A panaszban leírtak szerint lassú is volt a táviratváltás. Ez abból a már leírt, egyszerű okból adódott, hogy ebben az időszakban a Balassagyarmat és Ipolyság közötti út mellett távíróvonal nem volt, Pesten (Vácon) keresztül áttáviratozással történt a táviratok adása–vétele. Ez az állapot addig állt fenn, míg Balassagyarmat és Ipolyság között a vasútvonal, s a mellett a vasúti távíróvezetékekkel együtt az állami távíróvezeték meg nem épült.

⁴ NLHH, 1884. 17. szám

⁵ NLHH, 1884. 44. szám

⁶ NLHH, 1886. 48. szám